

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Θεσσαλονίκη, 01/02/2024

Αριθμ. Αποφ.: 216

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α7-ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Τακαντζά 8-10, Θεσ/νικη
Ταχ. Κώδικας : 54639
Πληροφορίες : Κ. Μαβινίδου
Τηλέφωνο : 2313-332246
E-Mail : ded.thess@.aade.gr
Url : www.aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.) (ΦΕΚ Α' 170), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)*»

γ. Της ΠΟΛ 1064/2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την με αριθμό και ημερομηνία πρωτοκόλλου Δ.Ε.Δ. 1126366ΕΞ 2016/30-08-2016 Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΦΕΚ 2759Β/01-09-2016) με θέμα «*Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής*».

4. Την με ημερομηνία κατάθεσης **18-10-2023** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή του του με **Α.Φ.Μ.:**, κατοίκου, Τ.Κ.,

κατά της με αριθ. ειδ./20-09-2023 πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ιωνίας και τα προσκομιζόμενα με αυτήν έγγραφα.

6. Την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

7. Την από 24-10-2023 Έκθεση Απόψεων του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ιωνίας Θεσσαλονίκης ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Α.Α.Δ.Ε., με την οποία ζητείται η απόρριψη της υπό κρίση Ενδικοφανούς Προσφυγής.

8. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7 – Επανεξέτασης όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από **18-10-2023** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής του του η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Ο προσφεύγων υπέβαλε στις **13/07/2023** εμπρόθεσμα τη με αριθ. δήλωσης αρχική ηλεκτρονική δήλωση Φόρου Εισοδήματος για το φορολογικό έτος **2022**, με την οποία δήλωσε μεταξύ άλλων, στον Πίνακα Γ2 – Εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα τον Κωδ. 401: «καθαρά κέρδη από την άσκηση επιχειρηματικής δαπάνης» το ποσό των 41.124,76€, τον Κωδ. 105 «εισόδημα από εκμίσθωση γραφείων, αποθηκών κλπ» το ποσό των 1.149,00 και στον Πίνακα 5 – Προσδιορισμός Ετήσιας Αντικειμενικής Δαπάνης, παρ. 2 – Από τη δαπάνη που καταβάλλατε: α) «για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων κλπ οχημάτων» (Κωδ. 719) το ποσό των 34.325,00€, [...] ε)» για την αγορά ή τη χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών κλπ» (Κωδ. 735) το ποσό των 72.929,92€ και η) «για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων οποιασδήποτε μορφής» (Κωδ. 727) το ποσό των 115.788,56€. Επίσης, στον πίνακα 6 – Πρόσθετα ποσά εισοδήματος και λοιπά πληροφοριακά στοιχεία συμπλήρωσε τον Κωδ. 781 – «χρηματικά ποσά που προέρχονται από διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία, δάνεια, δωρεές κ.λ.π.» το ποσό των 193.326,00€.

Η ως άνω δήλωση κρίθηκε για έλεγχο και σύμφωνα με τις διατάξεις της Α.1042/2023, ο προσφεύγων προσκόμισε τα ζητηθέντα δικαιολογητικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Κατά τον έλεγχο, η Δ.Ο.Υ. Ιωνίας αποδέχθηκε το ποσό του Κωδ. 719 «αγορά αυτοκινήτων κλπ» ύψους 34.325,00€ και το ποσό του Κωδ. 735 «δαπάνη αγοράς ακινήτων» ύψους 72.929,92€, ενώ τροποποίησε το ποσό του Κωδ. 727 «τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων» σε 13.758,20€ και απέρριψε ποσό 102.030,36€, καθώς αφορά καταβληθείσες δόσεις επαγγελματικού δανείου της Ε.Τ.Ε.. Επίσης, τροποποίησε τον Κωδ. 781 «χρηματικά ποσά από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, δάνεια κλπ» σε 40.149,34€, καθώς αποδέχθηκε τη λήψη καταναλωτικού δανείου

για την αγορά ΙΧ αυτοκινήτου ποσού 28.149,34€ και ποσό 12.000,00€ από την πώληση ΙΧ αυτοκινήτου, ενώ απέρριψε ποσό 153.176,66€, καθώς αυτό προέρχεται από δανειακές συμβάσεις που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση υποχρεώσεων της ατομικής του επιχείρησης.

Με την εκκαθάριση της προαναφερόμενης αρχικής δήλωσης εκδόθηκε η με αριθ. ειδοποίησης/20-09-2023 Πράξη Διοικητικού προσδιορισμού φόρου από την οποία προέκυψε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους 46.136,73€, καθώς φορολογήθηκε πέραν του δηλωθέντος εισοδήματος και με προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών ύψους 51.728,56€.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης διοικητικού προσδιορισμού φορολογικού έτους 2022, επικαλούμενος ότι ορθώς η φορολογική αρχή δεν συνεκτίμησε στα τεκμήρια τη δαπάνη τοκοχρεωλυτικών δόσεων δανείων ύψους 102.030,36€ (Κωδ. 727), καθώς αφορά επαγγελματικά δάνεια, αλλά εσφαλμένα απέρριψε χρηματικά ποσά που έλαβε ως δάνεια (Κωδ.781) ύψους 153.175,66€.

Όλες οι εγγραφές της δήλωσής του αποδεικνύονται πλήρως και είναι ακριβείς από τα προσκομισθέντα παραστατικά. Η δαπάνη για την αγορά των ακινήτων ύψους 72.927,93, τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες της επιχείρησής του, καλύπτεται και δικαιολογείται από τα διαθέσιμα κατά το φορολογικό έτος και προ της διενέργειας των αγοραπωλησιών, ήτοι από τα εισοδήματα της επιχειρηματικής του δραστηριότητας και από ενεργές δανειακές συμβάσεις που σύναψε με την Ε.Τ.Ε. ως ακολούθως:

1)Δυνάμει της με αριθμό/2018 σύμβασης παροχής πίστωσης με ανοιχτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό και από το λογαριασμό με αριθμό .../...-..., εκταμιεύθηκε την 23/02/2022 ποσό 100.000€

2)Δυνάμει της με αριθμό/2021 σύμβασης παροχής πίστωσης με ανοιχτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό και από το λογαριασμό με αριθμό/.....-.... εκταμιεύτηκε την 23/03/2022 ποσό 85.000€ και την 7/12/2022 εκταμιεύτηκε ποσό 75.000€.

3)Όπως προκύπτει από το παραστατικό με αριθμό .../13-12-2022 της ΕΤΕ μεταφέρθηκε σε τηρούμενο λογαριασμό του ιδίου ποσό 30.000€ με αιτιολογία «απόδοση μετρητών καλύμματος λόγω εξόφλησης δανείου με αριθμό σύμβασης και αριθμό λογαριασμού». Από τα χρήματα που πορίσθηκε κάλυψε το σύνολο των καταβολών που πραγματοποίησε το έτος 2022 για την απόσβεση των υποχρεώσεων από τα συμβόλαια αγοράς ακινήτων.

Κατά τη διάταξη της περίπτωσης ζ' του β' εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 19 του ν.2238/94, η τεκμαρτως προσδιορισμένη δαπάνη μπορεί να καλύπτεται και με δάνειο το οποίο έχει ληφθεί το προηγούμενο έτος, χωρίς να διερευνάται αν το δάνειο χορηγήθηκε με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη της συγκεκριμένης τεκμαρτής δαπάνης ή όχι. (ΣΤΕ 55/2023)

Δεν απαιτείται συνάφεια του σκοπού για τον οποίο λήφθηκε το δάνειο και της δαπάνης που θέλει να καλύψει ο φορολογούμενος, καθώς ποσό τέτοιου δανείου δύναται να αναλωθεί εν τοις πράγμασι για διαφορετικό σκοπό από αυτόν που ορίζεται στην οικεία σύμβαση. (ΔΕΔ Α 1570/2021). Στην περίπτωση του εσφαλμένα έγινε δεκτό ότι απαιτείται συνάφεια.

Αγόρασε τα ακίνητα από χρήματα νόμιμης προέλευσης. Εσφαλμένα απορρίφθηκαν τα επικαλούμενα ποσά δανείων για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματός του.

Προ επίρρωση του ισχυρισμού του προσκομίζει:

-τα μισθωτήρια συμβόλαια λύσης μίσθωσης που αφορούν τα ακίνητα που αγόρασε.

-την από 17-10-2023 έκθεση του λογιστή Α' τάξης μετά των συνημμένων εγγράφων.

Ως προς τον ως άνω ισχυρισμό

Επειδή, ο ν. **4172/2013** «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις» (Α' 167/23-7-2013), όπως ισχύει κατά το υπό κρίση φορολογικό έτος 2019, ορίζει στο **άρθρο 30** ότι: «1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημα του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημα του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34. 2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.», στο δε **άρθρο 32** «Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» του Ν.4172/2013 ορίζει ότι : «Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για: α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. [...] γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό. [...]

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας».

Στο άρθρο 33 – Μη εφαρμογή αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζονται: [...]

ε) Προκειμένου για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Στο άρθρο 34 - «Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής» ορίζεται ότι:

«1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:[...] 2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι: α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. ..., β)..., γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων., δ)..., ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 32, **το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης**».

Επειδή στην **ΠΟΛ 1076/2015** «Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 30-34 Ν.4172/13)» διευκρινίζεται ότι :

«Άρθρο 32 – Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος.

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται μόνο όταν τις οικείες δαπάνες πραγματοποιούν φυσικά πρόσωπα, ως ιδιώτες και όχι στα πλαίσια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας όπου οι σχετικές αγορές έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά τους αρχεία.

Επίσης λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που πραγματικά καταβάλλονται στο φορολογικό έτος (ποσό δόσης, προκαταβολής κ.τ.λ.) και όχι το συνολικό ποσό της αγοράς που πιθανόν μέρος του να καταβληθεί σε επόμενο φορολογικό έτος.

[...]

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της [παραγράφου 1](#) του άρθρου αυτού, ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται, για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτ/νων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. β) ...,

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.

Στην αγορά ακινήτων ως ποσό τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό. Στο τίμημα αυτό θα προστεθούν και τα ποσά των Φ.Μ.Α., συμβολαιογραφικά και λοιπά έξοδα και φόροι.

Κρίσιμος χρόνος για να υπολογιστεί το ποσόν της τεκμαρτής δαπάνης είναι ο χρόνος σύνταξης του συμβολαίου μεταβίβασης του ακινήτου εφόσον καταβληθεί ολόκληρο το τίμημα και παραδοθεί η χρήση και η κυριότητα του ακινήτου διαφορετικά, το ποσό της δαπάνης θα κατανέμεται στα φορολογικά έτη που καταβάλλονται οι δόσεις.

[...]

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Η απόσβεση δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής θεωρείται δαπάνη απόκτησης που βαρύνει τον λήπτη του δανείου. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται το γεγονός του ποιος πραγματικά καταβάλλει τα σχετικά ποσά

Άρθρο 33 - Με τις διατάξεις του [άρθρου 33](#) προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Η μη εφαρμογή αυτής της δαπάνης διασφαλίζει τη μη εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου προσδιορισμού της ελάχιστης φορολογίας στις περιπτώσεις αυτές.

Με βάση τις νέες διατάξεις τα [άρθρα 31](#) και [32](#) δεν έχουν εφαρμογή:

ε) Για την αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Στην έννοια του πάγιου εξοπλισμού περιλαμβάνονται μηχανήματα, υπολογιστές, έπιπλα, σκεύη, Φ.Δ.Χ. αυτοκίνητα, Φ.Ι.Χ. αυτοκίνητα, Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, μοτοσυκλέτες, σκάφη, αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την άσκηση επιχείρησης ή ελεύθεριου επαγγέλματος.

Άρθρο 34 - Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

[...]

Μείωση της διαφοράς

Σύμφωνα με τις διατάξεις της [παραγράφου 2 του άρθρου 34](#) η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς, που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, υποχρεούται να λάβει υπόψη της τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν και τα οποία αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Αν τα ποσά αυτά έχουν απλώς πιστωθεί, χωρίς να έχουν εισπραχθεί δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή, αυτής της περίπτωσης, καθόσον δεν είναι δυνατόν, να χρησιμοποιηθούν εφόσον δεν εισπράχθηκαν.

Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Στο νόμο αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν την πιο πάνω διαφορά. Τονίζεται ότι και οποιοδήποτε άλλο έσοδο που δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο (π.χ. κέρδη από λαχεία) λαμβάνεται υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται η είσπραξη του, η φορολόγηση του ή η απαλλαγή του από τη φορολογία.

Τα ποσά που ιδίως λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της υπόψη διαφοράς είναι τα εξής:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από την διάθεση περιουσιακών στοιχείων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει ο φορολογούμενος που επικαλείται τίμημα από διάθεση περιουσιακού στοιχείου να αποδεικνύει με επίσημα στοιχεία ότι αυτός είναι ο κύριος του περιουσιακού στοιχείου, καθώς και το τίμημα της πώλησης του στοιχείου αυτού.

ε) **Δάνεια** τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία ότι φέρουν βέβαιη χρονολογία. Απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο με βέβαιη χρονολογία, που να αποδεικνύει τη σύναψη δανείου και την καταβολή των χρηματικών ποσών που καταβλήθηκαν το κρίσιμο φορολογικό έτος.

Επίσης, όταν πρόκειται για κάλυψη δαπάνης απόκτησης περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο [άρθρο 32](#) **πρέπει να αποδεικνύεται ότι το δάνειο λήφθηκε πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης».**

Επειδή, ο φορολογικός νομοθέτης στην περίπτωση του εναλλακτικού τρόπου προσδιορισμού της ελάχιστης φορολογίας εισάγει τεκμήριο μαχητό, το οποίο μπορεί να

καταρριφθεί από τον φορολογούμενο με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία που προσκομίζει.

Επειδή, οι καταβληθείσες δόσεις επιχειρηματικών δανείων που έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά αρχεία των ατομικών επιχειρήσεων και αφορούν σε δανειακές συμβάσεις που συνήψαν τα εν λόγω πρόσωπα για επιχειρηματικούς σκοπούς, δεν αποτελούν δαπάνη απόκτησης κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 (περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού), οπότε δεν αναγράφονται στους κωδικούς 727-728 του εντύπου Ε1. Το ίδιο ισχύει και για τις δόσεις που καταβάλλονται από τα παραπάνω πρόσωπα στο πλαίσιο συμβάσεων που χαρακτηρίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα ως «δάνεια κεφαλαίου κίνησης» ή ως «σύμβαση πίστωσης δι' ανοιχτού λογαριασμού». (Α.1041/11-2-2019)

Επειδή, δάνειο που έχει ληφθεί από φυσικό πρόσωπο για αγορά ή ανέγερση ακινήτου που χρησιμοποιείται ως έδρα ατομικής επιχείρησης: Η απόσβεση του δανείου αυτού βαρύνεται με τεκμήριο, διότι **η αγορά ή ανέγερση ακινήτου από φυσικό πρόσωπο προσμετράται στα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, ακόμη κι αν αφορά την ατομική του επιχείρηση**. Το δάνειο αυτό θεωρείται στεγαστικό και η αποπληρωμή του βαρύνεται με τεκμήριο. (ΔΕΑΦ Α 1107303/2-12-2021).

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι:

- Με την υπ'αριθμ./13-7-2023 δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 (Ε1) του προσφεύγοντα συμπληρώθηκαν στον πίνακα 5. Προσδιορισμός αντικειμενικών δαπανών, ο Κωδικός 735 «δαπάνη αγοράς ακινήτων» με το ποσό των 72.929,92€ και ο Κωδικός 727 «δαπάνη για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων οποιασδήποτε μορφής» με το ποσό των 115.788,56€. Επίσης, στον πίνακα 6. Πρόσθετα ποσά εισοδήματος και λοιπά περιουσιακά στοιχεία, συμπληρώθηκε ο Κωδικός 781 «χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, δάνεια, δωρεές κ.λ.π.» με το ποσό των 193.326€.
- Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών της δήλωσης, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ιωνίας Θεσσαλονίκης, αποδέχθηκε το ποσό των 72.929,92 (Κωδ. 735) που αφορά στα ποσά που καταβλήθηκαν από τον προσφεύγοντα εντός του έτους 2022, βάσει των υπ' αριθμ., & συμβολαίων αγοράς της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης –, για την αγορά τριών αγροτεμαχίων στην περιοχή, τα οποία ο προσφεύγων ήδη χρησιμοποιούσε βάσει μίσθωσης για τις δραστηριότητες της ατομικής του επιχείρησης, με αντικείμενο εργασιών «χονδρικό εμπόριο ειδών από τσιμέντο, σκυρόδεμα ή τεχνητό λίθο». Τροποποίησε τον Κωδ. 727 - «δαπάνη για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων οποιασδήποτε μορφής», διαγράφοντας ποσό

102.030,36€, καθώς αφορά επιχειρηματικό δάνειο της Ε.Τ.Ε. και τροποποίησε τον Κωδ. 781 - «χρηματικά ποσά που προέρχονται από διάθεση περιουσιακών στοιχείων, δάνεια, δωρεές κλπ» αναγνωρίζοντας συνολικό ποσό 40.149,34€, καθώς αποδέχθηκε ότι προήλθε από την πώληση αυτοκινήτου έναντι 12.000€ και από τη λήψη καταναλωτικού δανείου ποσού 28.149,34€. Αντίθετα, απέρριψε το υπόλοιπο δηλωθέν ποσό 153.176,66€, με το αιτιολογικό ότι οι προσκομισθείσες δανειακές συμβάσεις σχετίζονται με τη χρηματοδότηση υποχρεώσεων της ατομικής του επιχείρησης, καθώς ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι τα ποσά των επικαλούμενων δανειακών συμβάσεων εισπράχθηκαν για την αγορά των επίμαχων ακινήτων.

Επειδή, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι τα ποσά των καταβολών για την αγορά των ακινήτων προήλθαν από τη δραστηριότητα της επιχείρησής του, καθώς και από το προϊόν δανειακών χορηγήσεων της Ε.Τ.Ε. δυνάμει δύο συμβάσεων παροχής πίστωσης με ανοιχτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό. Πιο συγκεκριμένα:

-Δυνάμει της με αριθμό σύμβασης εκταμιεύθηκε στις 23-03-2022 ποσό 100.000€. Προς επίρρωση του ισχυρισμού του προσκομίζει την κίνηση του λογαριασμού με IBAN GR.....που συνδέεται με την ως άνω σύμβαση πίστωσης.

-Δυνάμει της με αριθμό σύμβασης εκταμιεύθηκε στις 23-03-2022 ποσό 85.000€ και στις 07-12-2022 ποσό 75.000€. Προς επίρρωση του ισχυρισμού του προσκομίζει την κίνηση του λογαριασμού με IBAN GR..... που συνδέεται με την ως άνω σύμβαση.

-Επίσης, προσκομίζει το από 13-12-2022 παραστατικό της ΕΤΕ από όπου προκύπτει η μεταφορά σε λογαριασμό του προσφεύγοντα ποσού 30.000€ με αιτιολογία «απόδοση μετρητών καλύμματος λόγω εξόφλησης δανείου με αριθμό σύμβασης και αριθμό λογαριασμού».

Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι:

- Με το υπ'αριθμ. συμβόλαιο που συντάχθηκε στις 09-03-2022 ο προσφεύγων αγόρασε αγροτεμάχιο αξίας 32.000€, το οποίο εξοφλήθηκε με τις υπ'αριθμ. &τραπεζικές επιταγές της Τράπεζας Πειραιώς αξίας 8.000€ έκαστη που αποδόθηκαν στις πωλήτριες στις 9-2-2022, ημερομηνία σύνταξης του συμβολαίου, ενώ ποσό 16.000€ μεταφέρθηκε στις 29-07-2022 από τον με αριθμό IBAN GR..... του αγοραστή σε τραπεζικούς λογαριασμούς των πωλητών. Για το ως άνω συμβόλαιο καταβλήθηκε Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων ύψους 988,80€ με το υπ'αριθμ./2-3-2022 αποδεικτικό καταβολής, καθώς και αμοιβή συμβολαιογράφου ύψους 665,88€
- Με το υπ'αριθμ..... συμβόλαιο που συντάχθηκε στις 11-05-2022 ο προσφεύγων αγόρασε αγροτεμάχιο αξίας 25.000€, το οποίο εξοφλήθηκε ολοσχερώς με την

έκδοση έξι τραπεζικών επιταγών της Τράπεζας Πειραιώς προς τους πωλητές με ημερομηνία έκδοσης 11-5-2022. Για το ως άνω συμβόλαιο καταβλήθηκε Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων ύψους 772,50€ με το υπ'αριθμ./9-5-2022 αποδεικτικό καταβολής, καθώς και αμοιβή συμβολαιογράφου ύψους 657,20€.

- Με το υπ'αριθμ. συμβόλαιο που συντάχθηκε στις 29-12-2022 ο προσφεύγων αγόρασε αγροτεμάχιο αξίας 133.150€ για το οποίο με τη σύνταξη του συμβολαίου καταβλήθηκε μετρητοίς ποσό 5.000€, ενώ το υπόλοιπο θα καταβληθεί σε επόμενα έτη. Επίσης, καταβλήθηκε Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτου ύψους 5.648,71€, καθώς και αμοιβή συμβολαιογράφου ύψους 2.196,83€

Επειδή, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην [ΠΟΛ.1076/2015](#), η αγορά του ακινήτου από τον προσφεύγοντα, ακόμα και αν αφορά την εξυπηρέτηση αναγκών της ατομικής του επιχείρησης, αποτελεί τεκμήριο απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, καθώς δεν εμπίπτει στις διατάξεις του [άρθρου 33](#) του ν. [4172/2013](#) και ως εκ τούτου, ο προσφεύγων είχε υποχρέωση να καταχωρήσει στην οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2022, τα ποσά που κατέβαλε για την αγορά των εν λόγω ακινήτων.

Επειδή, πιθανή λήψη δανείου με άλλη δικαιολογία προς την τράπεζα ή και παραβίαση ακόμα της τραπεζικής νομοθεσίας δεν συνεπάγεται αυτομάτως απαγόρευση χρησιμοποίησης για άλλο σκοπό και απαγόρευση επίκλησης αυτών για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων εφόσον η χρησιμοποίηση τους αποδεικνύεται από τα πραγματικά περιστατικά. (Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, Δ. Σταματόπουλος – Α. Καραβοκύρης, εκδόσεις forin, γ' έκδοση, τόμος Α', σελ. 911).

Επειδή, σύμφωνα με την επικαλούμενη από τον προσφεύγοντα υπ' αριθμ. 55/2023 απόφαση του ΣΤΕ *«προκειμένου ποσό δανείου το οποίο χορηγήθηκε από εμπορική τράπεζα, να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό τεκμαρτής δαπάνης του δανειολήπτη του άρθρου 17 του ΚΦΕ, εξετάζεται ο σκοπός για τον οποίο χορηγήθηκε το δάνειο, ο οποίος πρέπει κατ' αρχήν να τελεί σε συνάφεια προς τη δαπάνη της οποίας επιχειρείται η κάλυψη ή ο περιορισμός, εκτός αν ο φορολογούμενος ανταποδείξει ότι το δάνειο αναλώθηκε εν τοις πράγμασι για την πραγματοποίηση της δαπάνης αυτής»*.

Επειδή οι προσκομισθείσες συμβάσεις πίστωσης με ανοιχτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό της Ε.Τ.Ε. που επικαλείται ο προσφεύγων έχουν συναφθεί για σκοπούς επιχειρηματικούς, που αφορούν τη χρηματοδότηση υποχρεώσεων που σχετίζονται με τον κύκλο συναλλαγών του, όπως η αγορά α'υλών και συντελεστών για τη μεταποίηση, αποθεμάτων, η χρηματοδότηση

γενικών εξόδων, εμπορικών απαιτήσεων και απαιτήσεων από πωλήσεις σε μη τελικούς καταναλωτές.

Επειδή, από την κίνηση του υπ'αριθμ. GR τραπεζικού λογαριασμού της Ε.Τ.Ε. που σχετίζεται με την σύμβαση πίστωσης της ΕΤΕ προκύπτει η χρέωση/εκταμίευση του λογαριασμού με 15.000€ στις 14-03-2022 και με 85.000€ στις 23-03-2022, καθώς και η χρέωση/εκταμίευση με 75.000€ στις 07-12-2022. Αντίστοιχα, από την κίνηση του υπ'αριθμ GR τραπεζικού λογαριασμού της Ε.Τ.Ε. που σχετίζεται με την σύμβαση πίστωσης της ΕΤΕ προκύπτει η χρέωση/εκταμίευση του λογαριασμού με το ποσό των 100.000€ στις 23-03-2022.

Επειδή, ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι τα χρηματικά διαθέσιμα από τα ως άνω επιχειρηματικά δάνεια δαπανήθηκαν για τον περιορισμό των τεκμηρίων που προκύπτουν από την αγορά των ακινήτων, καθώς οι καταβολές έναντι των αγορών πραγματοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο με τραπεζικές επιταγές άλλης τράπεζας και με μεταφορά από διαφορετικό λογαριασμό του προσφεύγοντα και σε διαφορετικές ημερομηνίες από αυτές των επικαλούμενων αναλήψεων.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα απορρίπτεται ως αναπόδεικτος.

Επειδή σε κάθε περίπτωση, υπάρχει η δυνατότητα υποβολής τροποποιητικής δήλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4174/2013.

Κατόπιν των ανωτέρω

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την **απόρριψη** της από **18-10-2023** και με αριθ. πρωτ. ενδικοφανούς προσφυγής του του και με ΑΦΜ

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου με βάση την παρούσα απόφαση:

- Υπ'αριθμ./20-09-2023 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου φορολογικού έτους 2022, αρ. χρημ. κατ./....., ποσό: 46.136,73€

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

**Με εντολή του Προϊσταμένου
της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**

**Η Προϊσταμένη του
Τμήματος Α7 - Επανεξέτασης**

Μαβινίδου Κυράτσα

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.

